

și estul Europei de a se integra în direcțiile de cercetare majore din sociologia contemporană. Al doilea se situează în *spațiul de impact politic* al cercetărilor sociologice și cuprinde atât secvențe regionale (Europa centrală și de est, Balcanii) cât și modele globaliste constituite, fie pe axa conceptuală centru-periferie, fie pe cea tradiționalism-modernism-postmodernism. În sfârșit, al treilea se concentrează pe *problematica metodologică*, căutând rafinarea studiului sociologic, pătrunderea în microcosmul relațiilor sociale pentru a oferi analizei o putere de penetrare mai mare. Mulți sociologi visează, astfel, recâștigarea cursei cu schimbările sociale, care, prin rapiditate și complexitate, slăbesc capacitatea euristică a unor concepte sociologice centrale. Printre acestea, cele de socializare sau cultură politică sunt primele vizate. Aceste trei nuclee de interes sunt, de altfel, legate între ele prin tendința actuală de a obține o consistență și aplicabilitate mai mari în cercetările sociologice. Această tendință are și o dimensiune organizațională – întărirea și creșterea autonomiei comitetelor de cercetare din cadrul Asociației Internaționale de Sociologie care par să fie, în acest moment, agenții „deplasării solidarităților” și, probabil, viitoare focare organizaționale transdisciplinare.

NICOLAE LOTREANU

A ȘASEA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ A TERAPIEI FAMILIEI

Întâlnirea a avut loc în intervalul 20 – 24 august la Budapesta, purtând ca subtitlu: *Terapia familiei, la răscruce*, își găsește relevanța pentru comunitățile bulversate. *Poate terapia familiei să ne ajute să revitalizăm comunitățile noastre?* La această întrebare lansată în cadrul ceremoniei de deschidere președintele conferinței, domnul Csaba Ratay, speră că răspunsul este da.

În cadrul conferinței au fost dezbătute patru mari teme referitoare la: sărăcie, comunitate, spiritualitate, minoritate. Această ultimă temă este nouă și privește mai exact minoritățile din societățile aflate în tranziție.

În legătură cu această temă, Florence W. Kaslow (Florida Couples and Family Institute) a analizat dificultățile care apar într-o familie care emigrează. Emigrarea dintr-o țară în alta implică probleme ca: intrarea într-o societate foarte diferită de cea cunoscută; un potențial conflict între prima și a doua generație a familiei etnice minoritare și un conflict între a rămâne loial țării natale, valorilor spirituale ale acesteia sau asimilarea valorilor culturale, spirituale ale noii țări, toate acestea corelate cu gradul în care se dezvoltă sentimentul de străin și marginalizat.

S-a discutat apoi despre cum poate terapeutul să ajute un subiect dintr-o minoritate etnică să se înțeleagă mai mult pe sine, să devină flexibil înglobând vechile și noile valori spirituale.

Una dintre lucrările prezentate în cadrul secțiunii *sărăcie*, a fost cea a domnului Sjeff de Vries (Het Kempler Instituut Nederland) și s-a referit la terapia familiei în cazul celor cu un statut socio-economic scăzut. Problemele centrale pentru această categorie sunt: acumularea obstacolelor: personale, relaționale și sociale; considerarea problemelor personale ca fiind delicate, nerezolubile prin dialog și prezentarea problemelor concrete ca pe o legitimare a nevoii de ajutor. Concluzia a fost că terapeutul trebuie să combine rezolvarea problemelor la nivel practic cu ajutorul terapeutic la nivel interpersonal.

În cadrul secțiunii *spiritualitate*, K. Hardy, T. Laszloffy și K. Summer (Syracuse University, New York) au prezentat o lucrare în care au fost explorate căile prin care familiile ce trăiesc în mijlocul societăților bulversate, supuse presiunii sărăciei, opresiunilor religioase și sociale și violenței suferă de pe urma reziduurilor psihologice ale traumei.

Autorii au considerat că terapia familiei aflându-se într-o eră a societăților bulversate trebuie modificată astfel încât să se adreseze experiențelor de viață ale familiilor și comunităților traumatizate de forța dominării și opresiunii. Astfel, rolul terapeutului trebuie extins dincolo de a fi un observator distant și detașat, mai degrabă el trebuind să-și asume deopotrivă rolurile de vindecător și de agent social al schimbării.

La secțiunea *comunitate* dl. Rajat K. Mitra (New Delhi – India) a prezentat lucrarea *Reacții la dificultăți în comunitățile bulversate*.

În cadrul lucrării a fost subliniată ideea conform căreia comunitățile suferă războaie, revolte, violențe economice și perturbări sociale care rezultă în urma pierderilor majore pentru comunitate. Deseori, comunitatea nu suferă prea mult de pe urma pierderilor sale, dar le suportă în forma unor povești, mituri, care își lasă o amprentă puternică asupra comunității. Neconsumarea suferinței de către generația care suportă pierderea este trecută asupra următoarei generații până în ziua în care va izbucni cu putere din nou sub forma perturbațiilor care dezvăluie natura, întinderea și intensitatea dificultăților suferite și înăbușite de generațiile anterioare.

Autorul este convins de necesitatea comunităților de a-și crea ritualuri ale suferinței lor, terapeutilor revenindu-le responsabilitatea de a fi conștienți de reacțiile la o suferință care nu a fost consumată de o comunitate. O astfel de conștientizare are ca urmare crearea unor metode și ritualuri de a consuma suferința, de a preveni violența, războiul și alte conflicte. Autorul a prezentat impactul istoric, social și psihologic al reacțiilor la suferința neterminată ca și impactul acestora asupra structurii și dinamicii familiei. Modificările din societatea contemporană au condus la diversificarea ariei terapiei familiei. Terapeutul familiei nu mai este confruntat doar cu probleme strict legate de relațiile interpersonale dintre membrii familiei ci acestea apar raportate la o problemă socială mai amplă.